

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Jevgenyij Popovot, a TASZSZ szovjet hírügynökség magyarországi irodavezetőjét, a magyar-szovjet barátság erősítéséért végzett több évtizedes munkássága elismeréseként, állomáshelyéről való hazatérése alkalmából a Munka Erdemrend arany fokozatával tüntette ki.

A kitüntetést hétfőn az MSZMP KB székházában Lakatos Ernő, a KB agitációs és propagandasztályának vezetője adta át.

KGST-bizottság ülése

A KGST Faanyagok Komplex Hasznosítása Állandó Bizottságának ötödik szimpóziuma kezdődött hétfőn Sopronban, az Erdészeti és Faipari Egyetemen. Az ötnapos szimpóziumra Bulgáriából, Csehszlovákiából, Lengyelországból, a Német Demokratikus Köztársaságból, a Szovjetunióból érkeztek vendégek; 92 külföldi és 15 magyar szakember tart előadást.

A KGST Faanyagok Komplex Hasznosítása Állandó Bizottsága azon felfogásban kezdődött, hogy minél több fahulladékból készüljön továbbfelhasználásra alkalmas ipari termék. A soproni tanácskozás azt a célt szolgálja, hogy a szocialista országok e téren is hangolják össze fejlesztési terveiket, és cserélik ki kutatási és feldolgozási tapasztalataikat.

Növekvő népgazdasági igények

Hová mehetnek a pályakezdők?

Noha — az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal jelentése szerint — a pályakezdők iránti kereslet az idén a korábbi évekhez képest mérséklődött, még mindig elegendő állás között válogathatnak a tanulmányaikat befejező fiatalok. A munkáltatók által kínált 146-147 ezer munkahely ugyanis csaknem 30 százalékkal meghaladja a 113-114 ezer ifjú munkakeresőt.

ve a képzetlenséget illeti, kedvezőek az általános iskolai végzettséggel munkába lépő fiatalok munkavállalási lehetőségei. Közülük első sorban az egészségileg károsodottak és a fogyatékosok elhelyezkedése okoz gondot. A gazdálkodók zöme betanított és segédmunkára várja a képzetlen fiatalokat, de sok helyütt kínálnak lehetőséget a betanítást követően a szakképzés megszerzésére.

zett az idén. Közülük 3 ezer 700 társadalmi ösztöndíjas, illetve külföldi hallgató. A mintegy 10 ezer pályázatra jogosult fiatal így csaknem 25 ezer állásajánlat közül válogathat. Nagyon jók a műszaki diplomások elhelyezkedési esélyei, a mérnökök háromszoros állásajánlatból válogathatnak. A vállalatok ajánlatainak ötöde vezető munkakörre szól, a többi beosztott műszaki állás.

Nem zökkenőmentes a gimnáziumot befejező és tovább nem tanuló, mintegy 11 ezer fiatal munkába állítása, miután számszerűen is romlott a számukra felajánlott álláslehetőség. Ráadásul — szakmai ismeretek híján — mind kevesebb esélyük van arra, hogy irodai kereskedelmi és egészségügyi munkakörökben helyezkedjenek el.

Borralalós szakmák?

Jó lehetőségek között válogathatnak ezzel szemben az érettségizett szakmunkások, miközben a szakközépiskolásoknak gyengébb kínálatot kell beérniük. Különösen vidéken kevés a közzgazdasági, az autóforgalmi, az óvónői, a kereskedelmi és vendéglátóipari szakképzést igénylő munkakör. Hasonlóképpen romlottak az út- és vasútépítő, a hídépítő, a vízügyi, vegyipari és állategészségügyi szakon végzetek esélyei.

Összességében rendkívül jók a szakmunkások munkába állási lehetőségei: a 46 ezer végzett fiatal 64 ezer állás közül válogathat. A lakatosokat, esztorgályosokat, vájárakat, fonókat, szövőket, kőműveseket, ácsokat, állványozókat, bádigosokat, csőszereleket és állattenyésztőket szinte lasszóval fogják a vállalatok. Ezzel szemben a még mindig nagyon népszerű (tegyük hozzá: többségében borralalós) szakmákban, például autószerelőként, műszerészként, kozmetikusként és fodrászként, nehéz elhelyezkedni.

A felső fokú oktatási intézmények nappali tagozatán több mint 14 ezer fiatal vég-

A bölcsészek számára 26 százalékkal kevesebb a felkínált álláslehetőség, mint ahányan végeztek. Különösen a pedagógusok, a biológusok és a fizikusok elhelyezkedése barios. A természettudományi karokon végzők mindegyike viszont két ajánlat közül is válogathat. Különösen a programozó matematikusokat keresik a vállalatok. Változatlanul igen nagy az igény közzgazdasági és üzempazdasági szakmákra. Az előbbieket számára négyeszeres, az utóbbiakban háromszoros az állásajánlat. A tavalyihoz képest romlott az agrár szakemberek munkába állási lehetősége, elhelyezkedési gondokkal azonban csak a kertészmérnököknek kell számolniuk.

Kereslet, ellentmondásokkal

Összességében a pályakezdők elhelyezkedési lehetőségei ellentmondásokkal teli. Amint a számok bizonyítják — ma is lényegesen több a betöltetlen állás, mint a pályakezdő, nem mindenki dolgozhat abban a szakmában és abban a helységben, ahol szeretne. A népgazdasági munkaerő iránti igényei ugyanis változtak, differenciáltabbak, mint korábban. Az ország egyes térségeiben ma sincs teljes összhang a munkaerő-kereslet és -kínálat között. Mindez azt vonja maga után, hogy a fiatalok ev/ részének az átképzést, az áttelepülést, vagy ingázást is vállalnia kell ahhoz, hogy a képzettségének, illetve az elképzelésének megfelelő munkakörben, munkahelyen, településen dolgozhassék.

M. P.

Nyereség Rúzsán

Szép lista állna össze, ha egyszerű sorba raknánk, hányféle ábránd született a gyors meggazdagodás reményében, amióta szövetkezetek működnek az országban. Erősen vulgáris értelmezés született valamennyit. A tétel igen egyszerű volt: a közös munka több eredményt hozhat, mintha egyedül dolgozna valaki. Amikor sorozatban bukácsolt a rúzsai szövetkezet, előjött akkor is a bölcs mentség: az a baj, hogy nem akarnak dolgozni az emberek. Ha jól meggondoljuk, igaz is volt, aki mondta, mert valóban nem akartak dolgozni. Olyan körülmények között nem! A „balesetsorozat”, az egymás nyomába lépő mérlegelések után harmadik eredményes évét tapossa a szövetkezet. Bizakodik most is, pedig a háromból kettő igen komisz. A homok legnagyobb réme, az aszály ijesztgeti az embereket.

Furcsa egyezséget kötött az állam a közös gazdaság új vezetőivel. Ha sikerül fölszámolniuk a mérlegelést, százötvenezer forint üti az elnök markát, száz-ezer a főagronómusét, és nyolcvanezer a főkönyvelőt, jutalomként. Többször belekóstoltunk már mert többször is aggodalmakról hallottunk, kérdéseztünk most is, a harmadik próbaév közepén, van-e egyáltalán remény, hogy kitalálnak a bajból. Igen-igen rossz a kérdés, mert az első esztendőben kimásztak már, és a jelek szerint kint is maradnak akkor is, ha kukoricájukat lábba aszalta meg a nyár, és kénytelenek silózni azt, amit rendes körülmények között törniök kellene egy hónap múlva. Majdnem az egész nyárra az jellemző, hogy kóros-kóros esett az eső, a szikkadt homokra vendégként is ritkán érkezett. Mériünk egyáltalán nyereségről beszélni? Beszéljünk csak nyugodtan, alapos számítások szerint is húszmillióssal haszonnal zárhatják az évet.

Megint erőt vesz rajtunk a babona, és hamar kimondjuk, ahogy erősödik a szövetkezet, úgy boldogulnak a tagok is. Az ok és okozat viszonya jó pár éve nem ennyire egyszerű, a kettő ugyanis sokkal jobban összefügg. Az igaz, hogy a szövetkezet nélkül szegény maradna a tagság, de a fordítottja is igaz: tönkremenne a szövetkezet is, ha nem segítené tagjait. Amit ott-hon megtermelhetnek az emberek, termeljék meg, és ami segítségre ehhez szükség van, azt kapják meg a szövetkezettől. Úgy is, hogy a téész takarmányt ad, állatot ad, és úgy is, hogy az értékesítés gondját magára vállalja. Ne felejtjük el azonban, ez akkor is csak egy kis ága a szövetkezeti gazdálkodásnak, ha szinte minden tagot egészen közelről érint, a nagyüzemnek egy sor más lehetősége is marad az érvényesülésre, és akkor is tönkremenne, ha ezeket nem használná ki. Bár az utóbbi években lábujjhegyen merjük csak mondani, hogy fejleszteniünk kell a gazdaságot, hiszen pénzünk fogytán van, tény azonban, hogy

a rúzsai szövetkezetnek kötelező most is fejlesztenie. Két és fél millióért fölvasárló telepet épített, hogy a háztáji terméke akadály nélkül mehessen tovább a piacra vagy a földolgozó üzemekbe. Áttételes szempontok is előjönnek: az autót a napi termelés és értékesítés nélkülözhetetlen eszköze, de ha egy tankolás fél napba, és majdnem száz kilométerbe kerül, oda a haszon. A téésznek látszólag nem az a dolga, hogy a falu szélén benzinkutat működtessen, nincs is rajta sok haszna, de ha ezt a másik szempontot is figyelembe vesszük, sőt alapvetőként kezeljük, azonnal kitűnik, létkérdés lett a benzinkút. A szövetkezetnek is létérdeke fűződik hozzá.

Azelőtt százával jöttek a katonák ide is, hogy segítsenek a nehéz munka közepén. Most is sűrűsödnek a tennivalók, de nem kérnek idegen segítséget, sőt munkaerőt adnak át alkalmanként idegen vállalatoknak. Összefonódik a közös és a tagok érdeke olyan bonyolult kérdésekben is, hogy vezessenek gázt a faluba, vagy ne vezessenek. Belevágtak, meg is építették a vezetékét, hogy akár minden házba bevezethessék. Írtózatosan drága lenne a tagoknak, ha a szövetkezet nem vállalta volna magára a költségek nagyobb felét, de érdeke is fűződik hozzá, tehát nem egyszerű jótéteményről van szó. Azt hiszem, eljutott már addig a szövetkezeti mozgalom, hogy elveti a fölülről jöhető boldogság teóriáját. Nem azt mondja, figyeljetelek rá, majd én boldoggá teszek benneteket, mert ebből semmi okos dolog ki nem sülné, inkább azt, figyeljetelek jól, és csináljuk együtt.

Sok rossz példa a gátja, hogy most azonnal lelkesedni kezdjünk. Világraszóló nagy álmok is születtek a szövetkezetekben, és igen sokból világraszóló nagy bukások lettek. Jön valaki, és azt mondja, nem vették eddig észre, hogy a nagy pénz már a markukban van, csak ki kell nyújtaniuk a kezüket érte. Ki az, aki nem nyújtáná ki azonnal? Az óvatossá ember azonban sokat

tanult a világmegváltó ábrándokból, és azt mondja, előbb lássuk a medvét!

A vegyészek régóta tudják, hogy a madarak lerakódó trágyájából többek között orvosságok is készíthetők. Nekünk guanotelepeink nincsenek, külföldről se nagyon tudnánk szállítani, mert azonnal nem érné meg, de akkor is jól járhatunk, ha eszünkbe jut, hogy a baromfi is madár. Kiszámitották apróra, hogy a tojó tyúkók trágyájából 15 millió forint értékű gyógyszer-alapanyag állítható elő, és ennek legalább a fele tiszta haszon. Msképpen fogva meg a lehetőségeket: a trágya is érhet annyit, mint a tojás, tehát a kettőt együtt kell kamatoztatni.

Az nem újdonság, hogy gyógyszer lehet belőle, a világon sok helyen csinálják már, az viszont igen, hogy egyszerűbb megoldások is lehetnek. Csak hogy minden ajánlatot a bomba haszon jegyében adnak el manapság. Rúzsán azt mondták, elhiszük, hogy ez a világ legjobb üzlete, de nem adunk előre egy fillért se. Tessék bebizonyítani itt nálunk, és ha sikerül, fizetünk, ha pedig nem, elválnak. Mondhatják erre minden igaz fölhalál, hogy nem jó a szisztéma, mert az összes kockázat őt terheli, de be kell látnia, annyira megrekedtek a nagyüzemek körülményei is, hogy más megoldás nem marad. Tessék ide jönni, itt van a sok trágya, és tessék bebizonyítani a tételt. Nagyon bíznak benne, hogy a bizonyítás sikerül, és az eddiginél egyszerűbb eljárással juthatnak hozzá egy igen fontos alapanyaghoz. Ha az első ötven kiló kész vegyszert megkapja a szövetkezet, akkor veszi meg használatra a tálalmányt. Ezt úgy kell értenünk, hogy fölhasználhatja saját üzemében, de el is adhatja más baromfitartó szövetkezetnek is. Igaz, néhány kiéptült — vagy inkább beépült — lépcső elviheti a haszon egy részét, de az már nem érinti a szövetkezetet, az államnak pedig legyen annyira nyitva a szeme, hogy a további tapirozást nem engedi.

Horváth Dezső

Szakmunkás-hiány

A pályakezdők azonban nem egyformán kedvező eséllyel kezdik munkaséveiket. Lehetőségeik nemcsak végzettségüktől függ, hanem azon is múlik: hol akarnak letelepedni, hol szeretnének állást vállalni.

Aki például fizikai munkát keres, válogathat az ajánlatok között — szerze az országban. Ugyanakkor a középfokú végzettségű, szelámi munkát keresők esetleg megbánhatják, ha az első ajánlatot visszautasítják. Az utóbbiak közül ugyanis átlagosan minden második fiatal számíthat elképzeléseinek megfelelő munkahelyre.

Nem egyforma a férfiak és a nők elhelyezkedési esélye sem: a tanulmányaikat idén befejezett fiatalok 45 százaléka nő, de a munkahelyek 65-66 százalékára férfiakat várnak.

Az idén a tavalyihoz képest valamelyest módosult a munkahelyajánlatok területi összetétele: kismértékben csökkent a fővárosban és növekedett a vidéki városokban az álláslehetőségek száma. A községekben, falvakban ugyancsak romlottak az elhelyezkedési lehetőségei. A legnehezebben az ország északi térségében lehet munkához jutni, Szabolcs-Szatmár megyében például — ahol központilag is támogatták a munkahelyteremtő felelőseket — még mindig nagyobb a munkaerő-kínálat a keresletnél. Így aztán sokak számára az elvándorlás vagy az ingázás az egyetlen megoldás.

Ami a képzettséget, illet-

Készletezés, beszerzés

Ötnapos nemzetközi készletgazdálkodási konferencia kezdődött hétfőn Budapesten, a Hilton Szállóban. A Nemzetközi Készletezési Tudományos Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia közös szervezésében immár harmadik alkalommal gyűltek össze a világ különböző országaiból a tudósok, közzgazdaszok, hogy megvitassák a készletgazdálkodás olyan aktuális problémáit, melyek a gazdasági életben és a vállalatok éle-

tében egyaránt megoldásra várnak.

A tanácskozást Chikán Attila, a Nemzetközi Készletezési Tudományos Társaság főtíkárá nyitotta meg, majd a plenáris ülésen előadások hangzottak el a készletgazdálkodás problémáiról, megoldásuk lehetséges módjairól.

A fejlett tőkés országok szakemberei például arról számoltak be, hogy a készletek jelentős ingadozása — amely ezekben az országokban tapasztalható — nagy hatással van a gazdaság működésére, s hogy a készletek jelző szerepe igen fontos a kereslet-kínálat

viszonyában. A szocialista országokban általános gond — hangzott el a tanácskozáson —, hogy a készletek túl magasak, s ez növeli a költségeket. Sokszor azonban a magas készletekre — különféle külső és belső okok miatt — továbbra is rákényszerülnek. A résztvevők előadást hallhattak arról, hogy milyen tényezők befolyásolják a népgazdasági készleteinek alakulását, s arról is, hogy ezt miként lehet a kívánt irányba terelni. A konferencián sok szó esett az ésszerű anyag-gazdálkodás, a beszerzés és a készletezés összefüggéseiről.

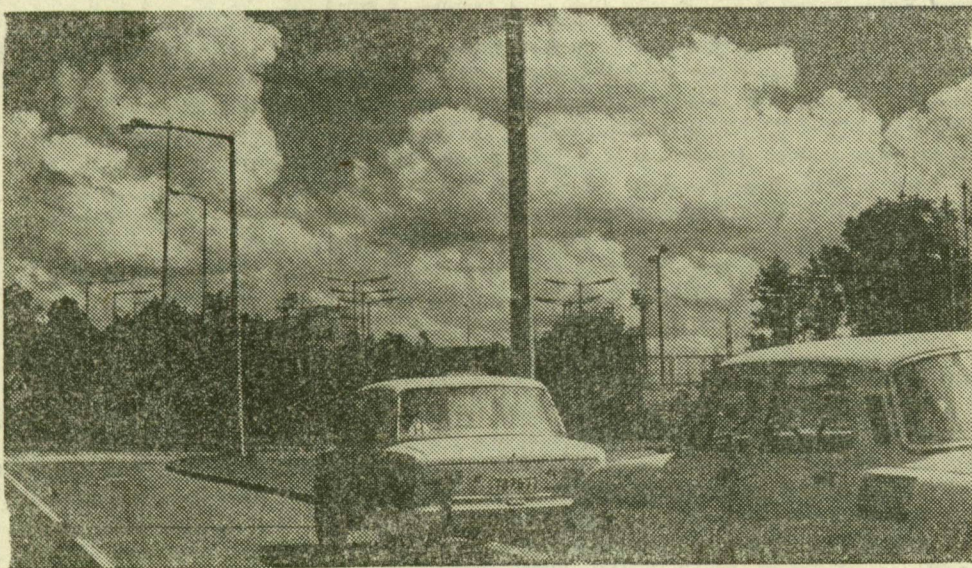
A. V. Varlamov Szegeden

A hagyományos testvérek kapcsolatok keretében október 1-6-ig Csongrád megyei barátsági napokat rendeznek Odesszában, a helyi párt- és tanácsi szervezetek. Az ünnepségsorozat részletes programjának egyeztetésére hétfőn Szegedre érkezett A. V. Varlamov, az UKP Odessza területi Bizottságának osztályvezetője.

Vendéget a délelőtti órákban fogadta dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának titkára, majd A. V. Varlamov részt vett a barátsági nap-

kat előkészítő Csongrád megyei operatív bizottság ülésén. Meghallgatta az elhangzott tájékoztatókat, ismertette, milyen ünnepségeket, kiállításokat rendeznek majd Odesszában. Szólt az ünnepségre érkező küldöttségek, szakembercsoportok, és barátságvonattal érkező turisták programjáról.

A délutáni órákban tanácskoztak a különböző kiállításokat rendező szervek, a Szegedi Ipari Vásár vezetőivel, a Csongrád megyei szövetkezetek képviselőivel is.

Felhők, nyári vihar előtt

Somogyi Károlyné felvétele